

คำสั่งแก้ไขจำนวนเงิน ... มีผลต่อการนับอายุความการใช้สิทธิเรียกร้องหรือไม่ ?

นางสาวจารุณี กิจตระกูล พนักงานคดีปกครองชำนาญการ
กลุ่มเผยแพร่ข้อมูลทางวิชาการและวารสาร
สำนักวิจัยและวิชาการ สำนักงานศาลปกครอง

Topic : สารคดี..ดี.. จากคดีปกครอง

เมื่อเจ้าหน้าที่ซึ่งได้รับแต่งตั้งเป็นกรรมการรับและจ่ายเงินของหน่วยงานของรัฐไม่ตรวจสอบหลักฐานประกอบการวางฎีกา และได้ลงลายมือชื่อในเช็คหลายฉบับโดยไม่มีเอกสารหลักฐานประกอบการวางฎีกา หรือมีฎีกาแต่หลักฐานการเบิกจ่ายไม่ถูกต้องครบถ้วน อันเป็นการไม่ปฏิบัติตามระเบียบที่ทางราชการกำหนดไว้ เป็นเหตุให้หน่วยงานของรัฐได้รับความเสียหาย **เจ้าหน้าที่ดังกล่าวต้องรับผิดชอบในผลแห่งละเมิดตามมาตรา 10 วรรคหนึ่ง ประกอบมาตรา 8 แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539 และการที่หน่วยงานของรัฐได้มีคำสั่งเรียกให้เจ้าหน้าที่ชดใช้ค่าสินไหมทดแทนภายใน 2 ปีนับแต่วันที่หัวหน้าหน่วยงานของรัฐเห็นชอบตามความเห็นของคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิด ซึ่งถือเป็นวันที่รู้ถึงการละเมิดและรู้ตัวเจ้าหน้าที่ผู้จะพึงต้องใช้ค่าสินไหมทดแทนตามมาตรา 10 วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติเดียวกันแล้ว แม้ต่อมากระทรวงการคลังจะแจ้งผลการพิจารณาและหน่วยงานของรัฐได้มีคำสั่งใหม่โดยแก้ไขจำนวนเงินที่ต้องชดใช้ให้เป็นไปตามความเห็นของกระทรวงการคลัง ก็ถือเป็นการแก้ไขจำนวนเงินที่ต้องชดใช้ในมูลเหตุพิพาทเดิมนั้น **ไม่มีผลทำให้การเริ่มนับอายุความการใช้สิทธิเรียกร้องค่าสินไหมทดแทนจากเจ้าหน้าที่ที่เริ่มนับไปแล้วเปลี่ยนแปลงไปแต่อย่างใด****

คำสำคัญ : ละเมิด, อายุความ, การเงินการคลัง

เหตุเดือดร้อนของผู้ฟ้องคดี

มูลเหตุพิพาทคดีนี้เกิดขึ้นเมื่อครั้ง... ผู้ฟ้องคดีดำรงตำแหน่งเจ้าหน้าที่บริหารงานการเงินและบัญชี โดยเป็นหัวหน้าส่วนการคลัง และได้รับแต่งตั้งให้เป็นกรรมการรับเงิน – การเบิกจ่ายเงิน สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบล (ผู้ถูกฟ้องคดี) ต่อมา จังหวัดได้ตรวจสอบและติดตามผลการบริหารงานพบว่า ผู้ถูกฟ้องคดีบริหารงานด้านการเงินการคลังไม่ถูกต้องตามระเบียบและกฎหมาย ทำให้ทางราชการได้รับความเสียหาย ผู้ถูกฟ้องคดีจึงมีคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิด ซึ่งคณะกรรมการฯ เห็นว่าผู้ฟ้องคดีต้องร่วมรับผิดชอบ และได้รายงานผลไปยังกระทรวงการคลังและนายอำเภอ โดยนายอำเภอแจ้งว่าเป็นความเสียหายที่ไม่ต้องส่งสำนวนให้กระทรวงการคลังตรวจสอบ แต่จะต้องรายงานความเสียหายที่เกิดขึ้นไปให้ทราบทุกกระยะ 3 เดือน ตามนัยข้อ 2.3 ของประกาศกระทรวงการคลัง เรื่อง ความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ที่ไม่ต้องรายงานให้กระทรวงการคลังตรวจสอบ ลงวันที่ 31 มีนาคม 2552 และให้ผู้ถูกฟ้องคดีดำเนินการใช้สิทธิเรียกร้องอย่าให้ขาดอายุความ 2 ปีนับแต่วันที่หน่วยงานรู้ถึงการละเมิดและรู้ตัวเจ้าหน้าที่ผู้จะพึงต้องใช้ค่าสินไหมทดแทนตามมาตรา 10 วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดฯ ผู้ถูกฟ้องคดีจึงมีคำสั่งลงวันที่ **23 ธันวาคม 2553** เรียกให้ผู้ฟ้องคดีชดใช้ค่าสินไหมทดแทนเป็นเงิน 2,407,042.90 บาท ซึ่งเป็นการใช้สิทธิเรียกร้องภายในอายุความ **2 ปี** ดังกล่าว

ต่อมา กระทรวงการคลังโดยกรมบัญชีกลางมีหนังสือแจ้งว่า คณะกรรมการรับเงิน – การเบิกจ่ายเงิน ซึ่งประกอบด้วยผู้ฟ้องคดี นายสัก และนายชาติ ได้ร่วมกันลงลายมือชื่อในเช็คหลายฉบับ แต่ไม่สามารถหาหลักฐานเพื่อหักล้างฎีกาที่ขอเบิกจ่าย รวมถึงไม่มีฎีกาประกอบการเบิกจ่ายรวมเป็นเงิน 5,165,431.18 บาท พฤติการณ์ถือเป็นการจงใจกระทำละเมิด จึงให้บุคคลดังกล่าวรับผิดชอบในส่วนเท่า ๆ กัน ผู้ถูกฟ้องคดีจึงมีคำสั่งยกเลิกคำสั่งเดิม และได้มีคำสั่งใหม่ลงวันที่ **25 กันยายน 2556** เรียกให้ผู้ฟ้องคดีชดใช้ค่าสินไหมทดแทนตามความเห็นของกระทรวงการคลังเป็นเงิน 1,721,810.39 บาท ผู้ฟ้องคดีอุทธรณ์คำสั่ง แต่ผู้ถูกฟ้องคดียกอุทธรณ์ ผู้ฟ้องคดี

จึงฟ้องคดีเพื่อขอให้ศาลปกครองมีคำพิพากษาเพิกถอนคำสั่งดังกล่าว เนื่องจากเห็นว่าคำสั่งที่ออกมาใหม่นั้น เป็นการออกคำสั่งเมื่อพ้นกำหนดอายุความการใช้สิทธิเรียกร้อง 2 ปีแล้ว

ความเป็นธรรม ... จากคำพิพากษาศาลปกครอง

ประเด็นปัญหาที่ต้องพิจารณา : คำสั่งของผู้ถูกฟ้องคดีที่แก้ไขจำนวนเงินที่ให้เจ้าหน้าที่

ผู้กระทำละเมิดชดใช้ค่าสินไหมทดแทนตามความเห็นของกระทรวงการคลัง มีผลต่อการนับอายุความการใช้สิทธิเรียกร้องค่าสินไหมทดแทนหรือไม่ ?

ข้อกฎหมายที่สำคัญ : พระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539 มาตรา 10

วรรคสอง กำหนดให้สิทธิเรียกร้องค่าสินไหมทดแทนจากเจ้าหน้าที่กรณีผู้กระทำละเมิดต่อหน่วยงานของรัฐ มีกำหนดอายุความสองปีนับแต่วันที่หน่วยงานของรัฐรู้ถึงการละเมิดและรู้ตัวเจ้าหน้าที่ผู้จะพึงต้องใช้ค่าสินไหมทดแทน และหากหน่วยงานของรัฐเห็นว่าเจ้าหน้าที่ผู้นั้นไม่ต้องรับผิด แต่กระทรวงการคลังตรวจสอบแล้วเห็นว่าต้องรับผิด ให้มีกำหนดอายุความหนึ่งปีนับแต่วันที่หน่วยงานของรัฐมีคำสั่งตามความเห็นของกระทรวงการคลัง

ศาลปกครองสูงสุดวินิจฉัยว่า การที่ผู้ถูกฟ้องคดีมีคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริง ความรับผิดทางละเมิด โดยคณะกรรมการฯ ได้ให้โอกาสผู้ฟ้องคดีได้แย้งและแสดงพยานหลักฐานของตนอย่างเพียงพอและเป็นธรรมตามมาตรา 30 แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. 2539 แล้ว ซึ่งนายกรัฐมนตรีการบริหารส่วนตำบลเห็นชอบตามความเห็นของคณะกรรมการฯ เมื่อวันที่ 11 ตุลาคม 2553 และเมื่อนายอำเภอแจ้งว่าไม่ต้องรายงานให้กระทรวงการคลังตรวจสอบ ผู้ถูกฟ้องคดีจึงมีคำสั่งลงวันที่ 23 ธันวาคม 2553 เรียกให้ผู้ฟ้องคดีชดใช้ค่าสินไหมทดแทน อันเป็นการออกคำสั่งภายใน 2 ปีนับแต่วันที่หน่วยงานของรัฐรู้ถึงการละเมิดและรู้ตัวเจ้าหน้าที่ผู้จะพึงต้องใช้ค่าสินไหมทดแทน (11 ตุลาคม 2553) ตามมาตรา 10 วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดฯ แต่ต่อมากรมบัญชีกลางจะแจ้งผลการพิจารณา และผู้ถูกฟ้องคดีได้เพิกถอนคำสั่งเดิม (ลงวันที่ 23 ธันวาคม 2553) และมีคำสั่งใหม่ลงวันที่ 25 กันยายน 2556 เรียกให้ผู้ฟ้องคดีชดใช้ค่าสินไหมทดแทนตามความเห็นของกระทรวงการคลัง เป็นเงิน 1,721,810.39 บาท ก็เป็นการแก้ไขจำนวนเงินที่ต้องชดใช้ในมูลเหตุพิพาทเดิมเท่านั้น ไม่มีผลทำให้การเริ่มนับอายุความการใช้สิทธิเรียกร้องค่าสินไหมทดแทนที่เริ่มนับไปแล้วเปลี่ยนแปลงไปแต่อย่างใด

เมื่อผู้ฟ้องคดีเป็นผู้เสนอฎีกาและได้ร่วมลงลายมือชื่อสั่งจ่ายเช็คเป็นจำนวนถึง 45 ฉบับ โดยไม่มีเอกสารหลักฐานประกอบการวางฎีกา หรือมีฎีกาแต่หลักฐานการเบิกจ่ายไม่ถูกต้องครบถ้วน อันไม่ถูกต้องตามระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการรับเงิน การเบิกจ่ายเงิน การฝากเงิน การเก็บรักษาเงิน และการตรวจเงินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2547 พฤติการณ์จึงเป็นการจงใจไม่ปฏิบัติตามระเบียบและกฎหมาย และก่อให้เกิดความเสียหายต่อทางราชการ อันเป็นการกระทำละเมิดที่ผู้ฟ้องคดีต้องรับผิดตามพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดฯ การที่ผู้ถูกฟ้องคดีมีคำสั่งใหม่เรียกให้ผู้ฟ้องคดีชดใช้ค่าสินไหมทดแทน โดยแก้ไขจำนวนเงินที่ต้องชดใช้ตามความเห็นของกระทรวงการคลัง จึงชอบด้วยกฎหมายแล้ว (คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ. 1261/2560)

หลักกฎหมายปกครองและบรรทัดฐานการปฏิบัติราชการ

คดีนี้ถือเป็นแนวทางการปฏิบัติราชการเกี่ยวกับการใช้สิทธิเรียกร้องของหน่วยงานของรัฐ กรณีเจ้าหน้าที่กระทำละเมิดในการปฏิบัติหน้าที่โดยจงใจหรือประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรงว่า การที่หน่วยงานของรัฐได้ออกคำสั่งเรียกให้เจ้าหน้าที่ชดใช้ค่าสินไหมทดแทนภายในกำหนดอายุความ 2 ปี ตามมาตรา 10 วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดฯ แล้ว แม้ต่อมากระทรวงการคลังโดยกรมบัญชีกลางจะแจ้งผลการพิจารณาโดยแก้ไขจำนวนเงินที่เจ้าหน้าที่ต้องรับผิด และหน่วยงานของรัฐได้มีคำสั่งเรียกให้เจ้าหน้าที่

คดีใช้ค่าสินไหมทดแทนตามความเห็นของกระทรวงการคลังก็ตาม ก็เป็นเพียงการแก้ไขจำนวนเงินที่ต้อง
คดีใช้ในมูลเหตุพิพาทเดิมเท่านั้น ไม่มีผลทำให้การนับอายุความที่เริ่มนับไปแล้วเปลี่ยนแปลงไป

(ปรึกษาคดีปกครองได้ที่ “สายด่วนศาลปกครอง 1355” และสืบค้นบทความย้อนหลังได้ที่
www.admincourt.go.th ⇨ เมนูวิชาการ ⇨ เมนูย่อย่อทหาทรณ์จากคดีปกครอง)
